

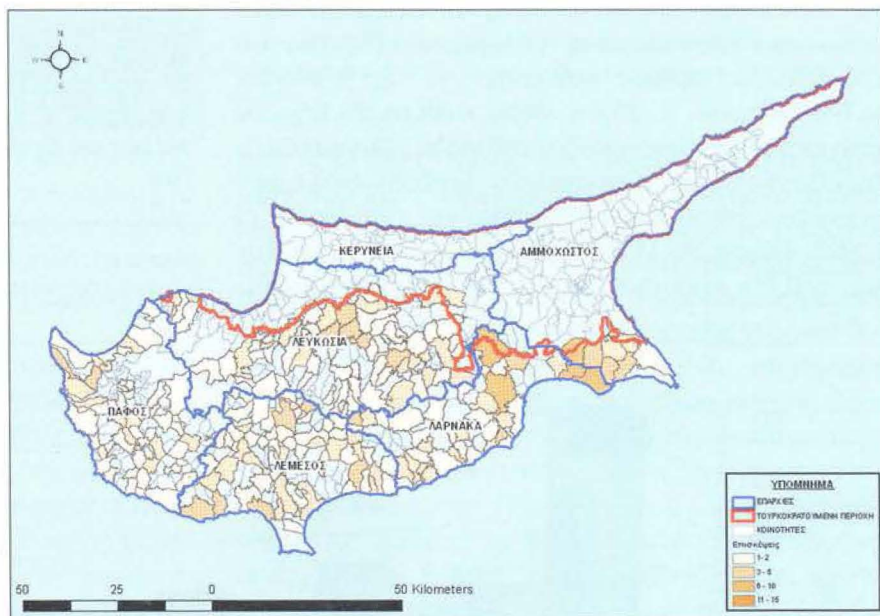
Ο ρόλος των Ομάδων/Οργανώσεων Παραγωγών στην πληροφόρηση των αγροτών

Ανδρέας Στυλιανού
Λειτουργός Γεωργικών Ερευνών και
Γιώργος Αδαμίδης
Ανώτερος Λειτουργός Γεωργικών Ερευνών
στο Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών

Οι Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην προσαρμογή και στον προγραμματισμό της παραγωγής με βάση τις απαιτήσεις της αγοράς (εγχώριας και εξωτερικής), στη διευκόλυνση της διάθεσης των προϊόντων, στην εφαρμογή κοινών κανόνων παραγωγής, κυρίως, σε θέματα ποιότητας, προστασίας του περιβάλλοντος, εφαρμογής συστημάτων ολοκληρωμένης και βιολογικής παραγωγής, αλλά και στη δημιουργία κλίματος οικονομίας νερού. Γενικότερα, με την οργάνωση, οι αγρότες (γεωργοί και κτηνοτρόφοι) μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που απαιτούνται για να παράγουν, να προσθέτουν αξία και να εμπορεύονται τα προϊόντα τους. Με βάση τα πιο πάνω, οι Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών μπορούν να αποτελέσουν σημαντικότερο εργαλείο σωστής πληροφόρησης των αγροτών.

Ο Κλάδος Αγροτικής Ανάπτυξης του Ινστιτούτου Γεωργικών Ερευνών (ΙΓΕ), αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα των Ομάδων/Οργανώσεων Παραγωγών για την έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των αγροτών, πραγματοποίησε σχετική έρευνα. Στο πλαίσιο της έρευνας καταρτίστηκε τυχαίο στρωματοποιημένο δείγμα από όλες τις περιοχές της ελεύθερης Κύπρου και συντάχθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο, το οποίο περιείχε ερωτήσεις σχετικές με την πληροφόρηση των αγροτών από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών. Ακολουθήθηκε η διαδικασία των προσωπικών συνεντεύξεων που είχε ως αποτέλεσμα τη συλλογή 602 πλήρως συμπληρωμένων ερωτηματολογίων (εικόνα 1). Τα κοινωνικοοικονομικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων παρουσιάζονται στον πίνακα 1.

Από τον πίνακα 1 προκύπτει ότι η πλειονότητα (53%) των συμμετεχόντων ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία από 40 έως 61 ετών, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό (49,2%) είναι απόφοιτοι λυκείου. Επιπρόσθετα, σχεδόν το 71% του δείγματος είναι γεωργοί και οι περισσότεροι, (26,2%) δραστηριοποιούνται στην επαρχία Λεμεσού, ακολουθεί η επαρχία Λευκωσίας (23,4%),

Εικόνα 1: Κατανομή του δείγματος της έρευνας (n=602)

η Λάρνακα (24,1%), η Πάφος (17,3%) και η Αμμόχωστος (9%). Σχετικά με το Ετήσιο Γεωργικό Εισόδημα, το μεγαλύτερο ποσοστό (25,2%) του δείγματος ανήκει στην κατηγορία ≤ 5.000 ευρώ, ενώ το 23,1% στην κατηγορία ≥ 30.001 ευρώ. Τέλος, ένα σημαντικό ποσοστό (44,5%) των συμμετεχόντων είναι μέλη σε κάποια Ομάδα/Οργάνωση Παραγωγών.

Σχετικά με την πληροφόρησή τους από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών και λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο του δείγματος

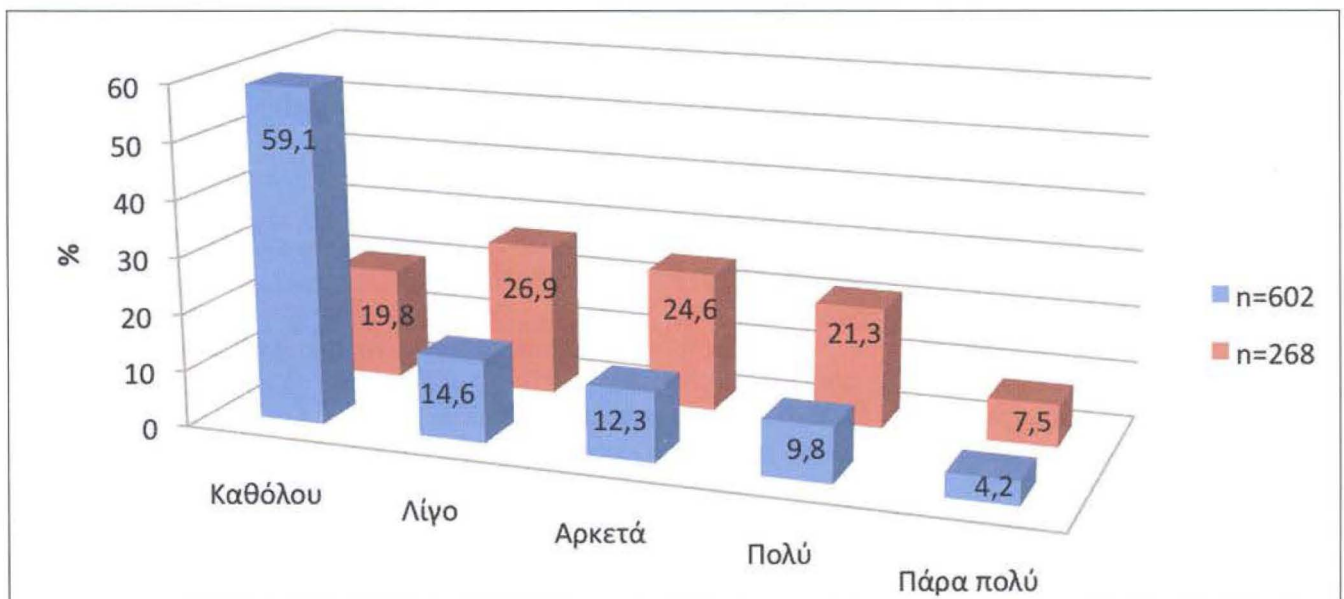
(n=602), το 59,1% των παραγωγών δηλώνει ότι δεν ενημερώνεται καθόλου από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών, το 14,6% ενημερώνεται λίγο, το 12,3% αρκετά, το 9,8% πολύ και το 4,2% πάρα πολύ. Από την άλλη, από τους παραγωγούς που είναι μέλη σε Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών (n=268), το 19,8% δεν ενημερώνεται καθόλου από αυτές, ενώ οι υπόλοιποι (80,2%) λαμβάνουν κάποιου είδους πληροφόρηση (λίγη, αρκετή, πολύ, πάρα πολύ) από τις οργανώσεις στις οποίες ανήκουν (διάγραμμα 1).

Παρ' όλα αυτά και ανεξάρτητα από το αν ένας παραγωγός είναι ή δεν είναι μέλος σε Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών, το 58,3% του δείγματος θεωρεί ότι ο ρόλος των Ομάδων/Οργανώσεων Παραγωγών στην ενημέρωσή τους είναι (ή θα μπορούσε να είναι) πολύ σημαντικός, ενώ το 17,3% πιστεύει ότι ο ρόλος των Ομάδων/Οργανώσεων Παραγωγών στην ενημέρωσή τους δεν είναι καθόλου σημαντικός. Αναφορικά με την αποτελεσματικότητα των Ομάδων/Οργανώσεων Παραγωγών ως μέσο ενημέρωσης των αγροτών, το 34,1% του δείγματος θεωρεί τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών αποτελεσματικές ως προς την πληροφόρηση που τους παρέχει, ενώ ανάμεσα σε 13 πηγές πληροφόρησης, οι Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών κατατάσσονται στην 7^η θέση (διάγραμμα 2).

Σε ερώτηση κατά πόσον η πληροφόρηση που έλαβαν από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών τους έχει επηρεάσει θετικά, δηλαδή να καινοτομήσουν, να εισαγάγουν νέες τεχνολογίες και να εφαρμόσουν ερευνητικά αποτελέσματα, η πλειοψηφία (52,3%) των ερωτηθέντων δήλωσε «καθόλου», το 12,1% «λίγο», το 6% «μέτρια», το 20,6% «πολύ» και το 9% δήλωσε «άγνοια». Τα αντίστοιχα ποσοστά για τα μέλη των Ομάδων/Οργανώσεων Παραγωγών (n=268) διαφέρουν σημαντικά, αφού το 24,6% απάντησε «καθόλου», το 20,5% «λίγο», το 11,2% «μέτρια», το 43,3% «πολύ» και το 0,4% απάντησε ότι δεν γνωρίζει. Επιπρόσθε-

Μεταβλητή	%
Ηλικία (έτη)	
18-39	32,7
40-61	53,0
≥62	14,3
Μορφωτικό επίπεδο	
Χωρίς μόρφωση	0,8
Δημοτικό	15,0
Γυμνάσιο	12,8
Λύκειο	49,2
Τριτοβάθμια	22,3
Τύπος δραστηριότητας	
Γεωργία	70,9
Κτηνοτροφία	29,1
Τόπος δραστηριότητας	
Λευκωσία	23,4
Λεμεσός	26,2
Αμμόχωστος	9,0
Λάρνακα	24,1
Πάφος	17,3
Ετήσιο Γεωργικό Εισόδημα (ευρώ)	
≤5.000	25,2
5.001-10.000	17,6
10.001-20.000	18,6
20.001-30.000	15,4
≥30.001	23,1
Μέλος σε Ομάδα/Οργάνωση Παραγωγών	
Ναι	44,5
Όχι	55,5

Πίνακας 1: Κοινωνικοοικονομικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος (n=602)

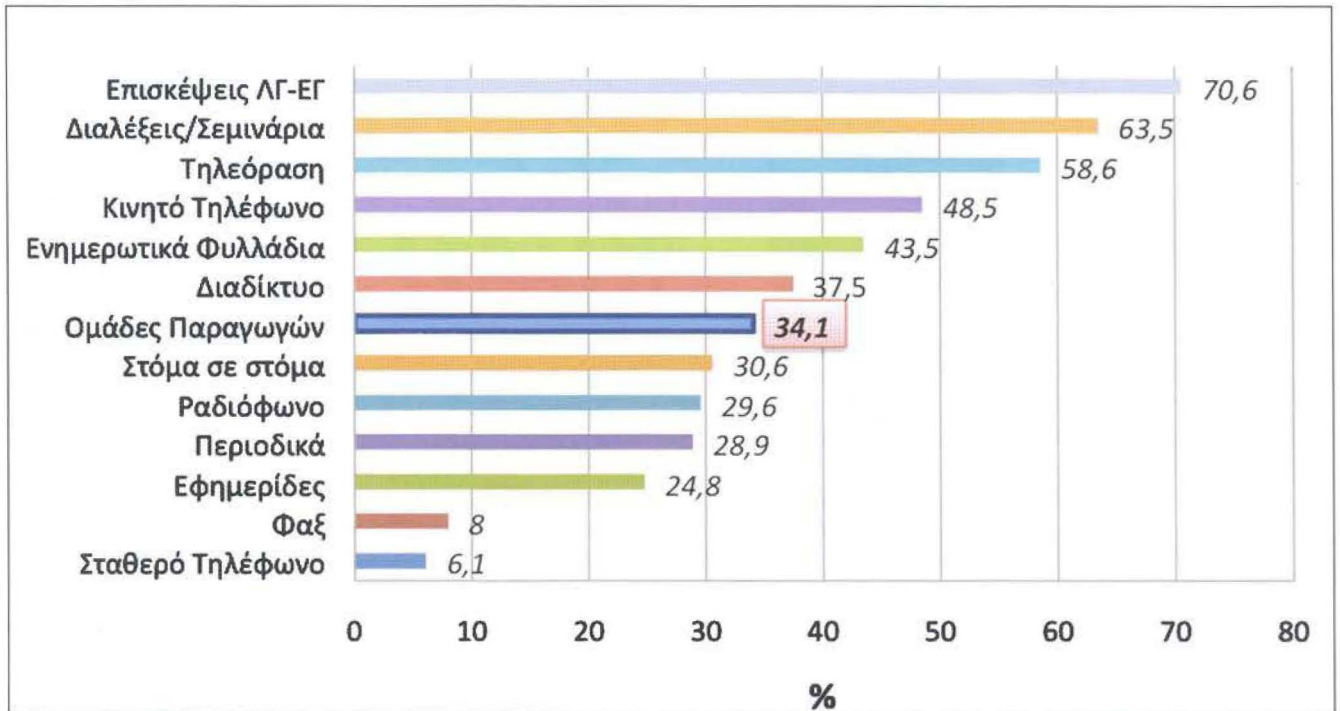

Διάγραμμα 1: Βαθμός πληροφόρησης από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών του συνολικού δείγματος (n=602) και των μελών των Ομάδων/Οργανώσεων Παραγωγών (n=268)

τα, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να επιλέξουν ανάμεσα σε 13 πηγές πληροφόρησης (διάγραμμα 2), αυτές με τις οποίες πιστεύουν ότι διαδίδεται καλύτερα (έγκαιρα και έγκυρα) η πληροφόρηση. Οι Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών επιλέχθηκαν από το 34,6% του δείγματος (n=602). Το ποσοστό αυτό στα μέλη των Ομάδων/

Οργανώσεων Παραγωγών (n=268) αγγίζει το 57,1%.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι από τους αγρότες που είναι μέλη σε Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών (n=268), το 21,6% δηλώνουν ότι δεν είναι καθόλου ικανοποιημένοι από την πληροφόρηση που τους πα-

Διάγραμμα 2: Αποτελεσματικότητα των Ομάδων/Οργανώσεων Παραγωγών ως μέσο ενημέρωσης ανάμεσα σε 13 πηγές πληροφόρησης (n=602)

ρέχουν οι οργανώσεις τους, ενώ, ένα αρκετά σημαντικό ποσοστό (34,7%) δηλώνει πολύ ικανοποιημένο. Οι υπόλοιποι απάντησαν ότι είναι λίγο ικανοποιημένοι (28,4%), μέτρια ικανοποιημένοι (14,6%) και ένα πολύ μικρό ποσοστό δήλωσε άγνοια (0,7%) (πίνακας 2).

Για να εξεταστεί κατά πόσον υπάρχει στατιστικώς σημαντική συσχέτιση μεταξύ της ενημέρωσης από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών (καθόλου, λίγο, αρκετά, πολύ, πάρα πολύ) και της ηλικίας, της μόρφωσης και του Ετήσιου Γεωργικού Εισοδήματος, χρησιμοποιήθηκε ο συντελεστής συσχέτισης του Spearman (rs). Βρέθηκε ότι υπάρχει στατιστικώς σημαντική **αρνητική συσχέτιση** μεταξύ της ενημέρωσης από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών και της ηλικίας σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 1% [$r_s(600)=0.12, p=0.004$]. Άρα μπορούμε να πούμε ότι οι μεγαλύτερης ηλικίας παραγωγοί τείνουν να ενημερώνονται λιγότερο

από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών ή οι μικρότερης ηλικίας παραγωγοί τείνουν να ενημερώνονται περισσότερο από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών. Επίσης, στατιστικώς σημαντική αρνητική συσχέτιση βρέθηκε να υπάρχει και με τη μόρφωση σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 5% [$r_s(600)=0.09, p=0.03$]. Άρα οι λιγότερο μορφωμένοι παραγωγοί τείνουν να ενημερώνονται περισσότερο από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών ή οι περισσότερο μορφωμένοι τείνουν να ενημερώνονται λιγότερο από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών. Τέλος, στατιστικώς σημαντική διαφορά με θετική συσχέτιση βρέθηκε να υπάρχει με το Ετήσιο Γεωργικό Εισόδημα σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας 1% [$r_s(600)=0.19, p<0.001$]. Αυτό σημαίνει ότι οι παραγωγοί που πληροφορούνται περισσότερο από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών είναι πιο πιθανόν να έχουν υψηλότερο Ετήσιο Γεωργικό Εισόδημα και αντίστροφα.

n=268	
Ικανοποίηση	%
Καθόλου	21,6
Λίγο	28,4
Μέτρια	14,6
Πολύ	34,7
Δεν ξέρω	0,7
Σύνολο	100,0

Πίνακας 2: Ικανοποίηση από την πληροφόρηση που παρέχουν οι Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών στα μέλη τους

Συμπερασματικά, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας του ΙΓΕ, αρκετοί παραγωγοί δηλώνουν ικανοποιημένοι από την πληροφόρηση που τους παρέχουν οι Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών και, ανεξάρτητα από τον αν είναι ή δεν είναι μέλη σε Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών, θεωρούν ότι ο ρόλος των τελευταίων στην ενημέρωσή τους είναι πολύ σημαντικός. Τέλος, από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων φαίνεται ότι οι μικρότερης ηλικίας ή λιγότερο μορφωμένοι παραγωγοί τείνουν να ενημερώνονται περισσότερο από τις Ομάδες/Οργανώσεις Παραγωγών, ενώ, παράλληλα, αυτοί που ενημερώνονται από τις οργανώσεις τείνουν να έχουν υψηλότερα εισοδήματα. ■